

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: J. N., zastoupený Mgr. Martinem Pechem, advokátem, sídlem Purkyňova 15, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2022, č. j. KUOK 90502/2022, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 21. 12. 2023, č. j. 72 A 33/2022-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobce Mgr. Martina Pecha, advokáta.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Magistrát města Přerova (dále jen „magistrát“) rozhodnutím ze dne 22. 6. 2022, č. j. MMPr/126166/2022/ZA, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobce dne 14. 10. 2019 řídil jízdní soupravu složenou z motorového vozidla s největší povolenou hmotností 2 805 kg a přípojného vozidla s největší povolenou hmotností 2 700 kg, přestože nebyl držitelem řidičského oprávnění pro skupinu vozidel B+E. Tím porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení (v pořadí druhým – viz dále) pokutu snížil na 15 000 Kč, ve zbytku prvostupňové rozhodnutí magistrátu potvrdil.

[2] Magistrát nejprve vydal ve věci příkaz, jímž žalobci uložil trest zákazu řízení všech motorových vozidel. Příkaz byl posléze zrušen podaným odporem a magistrát prvním

rozhodnutím o přestupku ze dne 13. 9. 2021, č. j. MMP/187058/2021/ZA, uložil žalobci zákaz řízení motorových vozidel skupiny B+E na dobu 12 měsíců a pokutu 25 000 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 1. 2022, č. j. KUOK 8155/2022, první rozhodnutí magistrátu zrušil, věc vrátil magistrátu k dalšímu řízení a uložil mu, aby žalobce potrestal zákazem řízení všech motorových vozidel.

[3] Žalobce se proti druhému rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, které Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku konstatoval, že magistrát po zrušení prvního rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení neprováděl žádné dokazování a vyšel z totožného skutkového stavu věci. Proto nemohl zhoršit postavení žalobce uložením přísnějšího trestu (zákazu řízení všech motorových vozidel oproti zakazu řízení vozidel skupiny B+E), neboť tím porušil zásadu zákazu *reformationis in peius* podle § 98 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“). Krajský soud poznamenal, že žalovaný neshledal v prvním rozhodnutí magistrátu vady řízení nebo rozpor s právními předpisy, pouze měl jinou představu o trestu, aniž odůvodnil, proč magistrát při ukládání trestu zneužil správní uvážení, anebo překročil jeho meze.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že již vydaným příkazem magistrát uložil žalobci zákaz činnosti spočívající v zakazu řízení všech motorových vozidel, nikoli zákaz omezený na skupinu vozidel B+E. Nedošlo proto k porušení § 90 odst. 3 přestupkového zákona, neboť žalobci ve výsledku nebyl uložen jiný druh trestu či jeho vyšší výměra oproti příkazu. Dále stěžovatel uvedl, že držení příslušného řidičského oprávnění je základní podmínkou účasti řidiče motorového vozidla na provozu na pozemních komunikacích. Jelikož žalobce získal potřebné oprávnění až dodatečně, stěžovatel neshledal důvod k uložení zákazu řízení pouze ve vztahu ke skupině B+E. Ke změně v neprospěch obviněného nedošlo ani z toho důvodu, že stěžovatel snížil výši uložené pokuty. Stěžovatel poukázal také na to, že zrušil-li první rozhodnutí magistrátu a věc vrátil magistrátu k novému projednání, dbal zásady dvojinstančnosti řízení. Stěžovatel měl za to, že neprovedl změnu k horšímu, ani se nejednalo o obcházení zákona. Namítal, že věc vrátil magistrátu k novému projednání z důvodu vady při provedení ústního jednání.

[5] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti s odkazem na právní úpravu, judikaturu a odbornou literaturu zdůraznil význam zásady zákazu změny k horšímu. Konstatoval, že ačkoli ji stěžovatel velmi dobře zná, zcela zřejmě ji obchází. Prvostupňové rozhodnutí stěžovatel sice sám nezměnil, avšak věc vrátil k novému rozhodnutí magistrátu s jednoznačným pokynem k uložení přísnějšího trestu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

pokračování

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Tato kritéria přiměřeně platí pro přijatelnost kasační stížnosti správního orgánu. Taková kasační stížnost je proto přijatelná tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu nebo pokud hrubě pochybil při výkladu hmotného a procesního práva (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[8] Stěžovatel namítá, že neporušil zásadu zákazu změny k horšímu tím, že magistrátu vrátil věc po zrušení rozhodnutí a zavázal jej, aby žalobci uložil trest zákazu řízení všech motorových vozidel namísto zákazu řízení vozidel skupiny B+E. Z judikatury k této zásadě, pro správní trestání výslovně zakotvené v § 98 odst. 2 přestupkového zákona, plyne, že je nutno ji vztáhnout na řízení před správními orgány jako celku. Nelze ji proto obcházet tím, že odvolací orgán sice rozhodnutí nezmění, avšak prvostupňové rozhodnutí zruší a podřízenému orgánu uloží, aby účastníkovi uložil přísnější trest. Změna k horšímu je nicméně možná tehdy, pokud prvostupňový orgán posuzuje znovu otázku viny a trestu v plném rozsahu, resp. pokud je v novém rozhodnutí posouzení viny natolik významně odlišné, že to vyžaduje změnu sankce. Taková situace typicky nastane s novými důkazy a nově zjištěnými poznatky a okolnostmi věci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2017, č. j. 10 As 124/2016-50).

[9] Krajský soud z tohoto pojetí zásady zákazu *reformationis in peius* správně vycházel. Upozornil, že stěžovatel první rozhodnutí magistrátu zrušil toliko s tím, že vyslovil vlastní úvahu o příslušném trestu, aniž odůvodnil, jak magistrát zneužil správní uvážení, anebo překročil jeho meze, což by činilo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nezákonným. Magistrát následně v novém rozhodnutí vinu ani přitěžující okolnosti neposuzoval, a proto podle krajského soudu nebylo namístě přistoupit ke zhoršení trestu. Uvedenému hodnocení krajského soudu, jež navíc věrně odráží obsah správního spisu, nelze nic vytknout.

[10] Na uvedeném nic nemění ani to, že magistrát o přestupku rozhodl nejprve příkazem, který byl zrušen podaným odporem, jak poukazuje stěžovatel. Přestupkový zákon v § 98 odst. 2 zavazuje odvolací orgán ve vztahu k výroku napadeného rozhodnutí, nikoli k dříve vydanému příkazu. K argumentaci stěžovatele, že důvodem pro zrušení rozhodnutí a vrácení věci magistrátu byla vada při provedení ústního jednání, Nejvyšší správní soud podotýká, že nic takového v rozhodnutí č. j. KUOK 8155/2022 obsaženo není.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[13] Procesně úspěšný žalobce byl v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem, který učinil jeden úkon právní služby, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Zástupce žalobce sice požadoval odměnu také za úkon spočívající v přípravě a převzetí právního zastoupení [§ 11 písm. a) advokátního tarifu], avšak vzhledem k tomu, že zastupoval žalobce již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud odměnu za tento úkon nepřiznal. Celkem tedy zástupce žalobce učinil jeden úkon právní služby s nárokem na odměnu ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je třeba k odměně připočítat 300 Kč jako náhradu hotových výdajů. Protože je žalobcův zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani. Celková náhrada nákladů řízení, čítající odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů, tak představuje částku 4 114 Kč (včetně DPH). K jejímu uhrazení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

[14] Žalovaný neměl ve věci samé úspěch, nemá proto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.) právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu